

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

SAMMANDRAG AF
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES
ÅRSVÄXTBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1905.

(ÅRGÅNG 32.)

UTARBETADT AF STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE 13.

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1905.

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.

I denna serie utkom följande delserier:

1867-1912: Hushållningssällskapens berättelser för år ... / jämte sammandrag, utarb. af Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1865-1911 = 1-47 och 1874-1910: Sammandrag av Kungl. Maj:ts befallningshavandes årsväxtberättelser för åren ... / utarb. av Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1874-1910 = Årg. 1-37. – Utbruten ur Sammandraget i Hushållningssällskapens årsberättelser.

Föregångare:

Kongl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om jordbruk och boskapsskötsel.

Efterföljare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1913-1963.

Årsväxten / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1912-1963. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1962.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. 2, Väderlek, lantmäteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t.o.m. år 1955. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1959.

S. 23: Tab. D 10. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal 1750-1900. Se Diagram Fig. 8.

S. 23-25: Tab. D. 11. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal länsvis 1750-1900.

S. 26: Tab. D 12. Brukningsenheter inom olika storleksgrupper 1885-1910. Se Diagram Fig 9.

S. 33: Tab. E 1. Nyodlingar i hektar 1871-1955.

S. 33: Tab. E 2. Areal av olika ägoslag 1800-1920.

S. 36-38: Tab. E 5. Åkerjordens användning: areal använd för spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 6.

S. 38-40: Tab. E 6. Åkerjordens användning: areal använd för andra växtslag än spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 13.

S. 41: Tab. E 7. Åkerjordens användning 1866-1955: relativ fördelning, %.

S. 44: Tab. E 12. Allmän skördesiffra 1786-1955.

S. 45: Tab. E 13. Utsäde i ton 1802-1820.

S. 45: Tab. E 14. Utsäde i ton 1818-1860.

S. 46: Tab. E 15. Utsäde i ton 1865-1955.

S. 46: Tab. E 16. Skörd i 1 000-tal ton 1802-1820. Se Diagram Fig. 15.

S. 47: Tab. E 17. Skörd i 1 000-tal ton 1818-1860. Se Diagram Fig. 16 och 17.

S. 47-49: Tab. E 18. Skörd av spannmål i 1 000-tal ton 1860-1955. Se Diagram Fig. 16.

S. 50-52: Tab. E 19. Skörd av potatis, rotfrukter, hö och halm i 1 000-tal ton 1866-1955. Se Diagram Fig. 17.

S. 59: Tab. E 27. Skörd i miljoner skördeenheter 1866-1955.

S. 59: Tab. E 28. Skörd i skördeenheter per ha 1866-1955.

S. 60: Tab. E 29. Skörd per ha av vissa växtslag i deciton 1866-1955.

S. 61: Tab. E 31. Husdjur 1805-1820: översikt. Se Diagram Fig. 18 och 19.

S. 61: Tab. E 32. Husdjur 1818-1860. Se Diagram Fig. 18.

S. 62: Tab. E 33. Husdjur 1861-1911. Se Diagram Fig. 18.

S. 63: Tab. E 34. Husdjur 1913-1955. Se Diagram Fig. 18.

S. 67: Tab. E 38. Hästar och kor länsvis 1850-1955: index (1870 = 100).

S. 70: Tab. E 41. Nötkreatursenheter 1871-1955.

S. 70: Tab. E 42. Den vegetabiliska och animaliska produktionen 1871-1955.

S. 71: Tab. E 43. Den animaliska produktionen i 1 000 ton 1871-1913. Se Diagram Fig. 21 och 22.

S. 73: Tab. E 47. Renar 1865-1955.

S. 77: Tab. E 55. Hushållningssällskapen 1882-1955: översikt.

BISOS N digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) med stöd från Riksbankens Jubileumsfond, 2009.

Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

SAMMANDRAG AF
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES
ÅRSVÄXTBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1905.

(ÅRGÅNG 32.)

UTARBETADT AF STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE 13.

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1905.

INNEHÅLL.

	Sid.
Underdånig berättelse.....	3-12.
I. Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes omdömen om skörden år 1905.....	4.
Sammandrag af Länsstyrelsernas omdömen om 1905 års skörd..	7.
II. Kvantitativ beräkning af uppgifterna om 1905 års skörd.....	8.
Tab. A. Jämförelse mellan 1905 års och 1881-1900 årens grödor, bestämda efter skördade korntalet af olika växtslag.....	9.
Tab. B. Sädesslagens medelvikt i kilogram för 1 hektoliter, åren 1881-1900 samt år 1905.....	10.
Tab. C. Sädesskördens beräknade vikt år 1905.....	11.
Résumé.....	13.
Tabellbilaga.....	14-16.
Tab. 1. Sammandrag af kronolänsmännens rapporter om skörden år 1905.....	14.
Tab. 2. Beräknad skörd af säd och potatis år 1905.....	16.

T I L L K O N U N G E N.

Till åtlydnad af de föreskrifter, som meddelats i Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 5 juni 1874, anhåller Statistiska Centralbyrån i underdånighet att härmed få afgifva sin redogörelse för 1905 års skörd. I likhet med hvad tillförene varit fallet, lemnas först en sammanställning af de allmänna omdömen om årsväxten, som af de särskilda Länsstyrelserna uttalats, samt Centralbyråns

därpå grundade totalomdöme om hela rikets skörd, och härefter följa de beräkningar öfver skördemängd, spannmålsens vikt m. m., hvilka kunnat af Centralbyrån utföras med ledning dels af Hushållningssällskapens senaste uppgifter om utsädesbeloppen, dels ock af de för hvarje länsmansdistrikt afgifna rapporter om skördens korntal och dylikt.

I.

Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes omdömen om skörden år 1905.

Ur dessa omdömen,¹⁾ hvilka från den 21 oktober till den 11 november innevarande år inkommo till Statistiska Centralbyrån, meddelas följande utdrag, nämligen:

för *Stockholms län* (inkom till Statistiska Centralbyrån den 1 november 1905):

att skörden, ehuru af *god kvalitet*, till *kvantiteten* varit *under medelmåttan*;

för *Uppsala län* (ink. d. 9 nov.):

att, med undantag af höskörden, hvilken utfallit så dåligt, att åtminstone inom vissa delar af länet foderbrist uppstått, skörden i öfrigt kan betecknas såsom *medelmåttig*;

för *Södermanlands län* (ink. d. 21 okt.):

Höstvetet har lemnat till myckenheten riklig skörd af god beskaffenhet. Af vårhvetet, som odlas endast i mindre omfattning, har skörden varit i det närmaste medelmåttig.

Höstrågen har gifvit riklig skörd af utmärkt beskaffenhet.

Vårsåden af korn, hafre och blandsäd har lemnat fullt medelmåttig skörd af mycket god beskaffenhet.

I fråga om arter och bönor, hvilka senare icke odlas i större utsträckning, har skörden af arter varit fullt medelmåttig och af bönor medelmåttig. Vicker, som odlas hufvudsakligen till grönfoder, har gifvit mindre än medelskörd.

Af potatis har skörden varit nästan riklig och till beskaffenheten utmärkt.

Öfriga rotfrukter hafva lemnat medelmåttig skörd.

Höskörden har till mängden varit något under medelmåttig, men af god beskaffenhet.

Halmfalkastningen har af höstsäd varit mera än medelmåttig och af vårsäd knappt medelmåttig.

Såsom allmänt omdöme om årets skörd inom länet anser sig Konungens Befallningshafvande böra uttala, att den varit *mera än medelmåttig*;

för *Östergötlands län* (ink. d. 2 nov.):

att höstsåden gifvit en riklig skörd af god beskaffenhet;

att vårsåden, hvilken inbärgats under i allmänhet mindre gynnsamma väderleksförhållanden, torde hafva lemnat en afkastning, som kan betecknas såsom nära god;

att potatisen äfvensom de i en del orter inom länet försöksvis odlade sockerbetorna lemnat en riklig skörd af god beskaffenhet;

att höskörden genom den under försommaren rådande torkan blifvit under medelmåttig, men välbärgad och i allmänhet af god beskaffenhet;

samt att halmfalkastningen af såväl höst- som vårsäd varit öfver medelmåttig.

Såsom allmänt omdöme om innevarande års skörd i länet anser sig Länsstyrelsen följaktligen böra uttala, att densamma varit *öfver medelmåttig*;

¹⁾ Dessa Länsstyrelsernas omdömen jämte de hufvudsakliga resultaten af Statistiska Centralbyråns beräkningar äro, i den mån de sistnämnda hunnit verkställas, genom Post- och Inrikes Tidningar till allmänhetens kännedom redan meddelade.

för *Jönköpings län* (ink. d. 24 okt.):

att såväl höst- som vårsåden gifvit öfver medelmåttig skörd;

att äfven skörden af rotfrukter varit öfver medelmåttig;

att höskörden varit medelmåttig; samt

att halmfalkörden varit nära god.

Till följd häraf kan Kungl. Maj:ts Befallningshafvande uttala det allmänna omdöme om årets skörd inom länet, att densamma blifvit *öfver medelmåttig*;

för *Kronobergs län* (ink. d. 24 okt.):

att höstsåden, nästan uteslutande bestående af råg, lemnat medelmåttig skörd af i allmänhet god beskaffenhet;

att vårsåden, hvaraf hufvudsakligen odlas korn och hafre samt endast i ringa mån råg, hvete och blandsäd, gifvit medelmåttig skörd, hvilken dock lidit något af torka;

att potatis och öfriga rotfrukter, hvilka senare icke odlas i någon betydligare omfattning, lemnat god skörd, hvilken dock flerstädes varit mer eller mindre skadad af röta;

att höskörden lemnat medelmåttig afkastning af i allmänhet god beskaffenhet;

att halmfalkastningen blifvit fullt medelmåttig;

att såväl sädesgrödan som hö- och halmfalkörden anses tillräckliga för ortens behof.

På grund af hvad sålunda meddelats anser sig Konungens Befallningshafvande kunna uttala det allmänna omdömet, att jordbruket inom länet innevarande år lemnat *fullt medelmåttig* skörd;

för *Kalmar län* (ink. d. 2 nov.):

att höstsåden gifvit öfver medelmåttig skörd af i allmänhet god beskaffenhet;

att vårsåden lemnat under medelmåttig skörd af i allmänhet dålig beskaffenhet;

att potatisen gifvit till kvantiteten god skörd, men på de flesta ställen angripits af röta;

att höskörden från såväl odlad jord som naturlig äng varit under medelmåttig, af god beskaffenhet; samt

att halmfalkastningen varit af höstsäd fullt medelmåttig, men af vårsäd ringa.

På grund häraf anser sig Konungens Befallningshafvande kunna uttala det allmänna omdöme om detta års skörd inom länet, att densamma varit *till myckenheten medelmåttig* och *till beskaffenheten något under medelmåttig*;

för *Gottlands län* (ink. d. 28 okt.):

att skörden kan anses hafva utfallit *under medelmåttan*;

för *Blekinge län* (ink. d. 4 nov.):

Höstsåden anses hafva gifvit något öfver medelmåttig skörd af merendels god beskaffenhet, detta särskildt hvad angår hvetesköörden; vårsåden, hvaraf hufvudsakligen odlas hafre och korn samt endast i ringa mån hvete, råg och blandsäd, har till följd af sträng vartorka och delvis mask samt ogynnsamt bärgningsväder lemnat ringa skörd af mindre god beskaffenhet;

potatisen, som på grund af ogynnsamma väderleksförhållanden ännu på flere ställen icke kunnat upptagas, kan hvad mängden beträffar anses lemna nära god skörd, men dess beskaffenhet är mångenstädes mindre tillfredsställande till följd af alltför mycken nederbörd samt tidigt inträffade frostnätter under senhösten;

öfriga rotfrukter hafva lemnat öfver medelmåttig skörd, särskildt synes sockerbetsköörden komma att blifva en af de bästa, som inträffat, sedan odling af sockerbetor börjat inom länet;

höskörden från såväl odlad jord som naturliga ängar är af god beskaffenhet, men torde till mängden föga öfverstiga ortsbehofvet;

halmafkastningen har varit fullt medelmåttig af höstsäden, men af vårsäden ringa.

Bärgningsvädet har varit gynnsamt för höstsäden och den första höskörden, men däremot ogynnsamt för vårsäden och rotfrukterna, särskildt potatisen.

På grund häraf anser sig Kungl. Maj:ts Befallningshafvande kunna uttala det allmänna omdöme om årets skörd inom länet, att den utfallit *ej fullt medelmåttig*;

för *Kristianstads län* (ink. d. 3 nov.):

att höstsäden lemnat god skörd af i allmänhet god beskaffenhet, att vårsäden, som hufvudsakligen består af korn och hafre, gifvit medelmåttig skörd, delvis skadad af regn under bärgningstiden,

att potatisen, som på några ställen angripits af röta, likasom sockerbetorna, hvilka varit af synnerligen god beskaffenhet, lemnat god skörd,

att höskörden såväl från odlad jord som från naturliga ängar varit medelmåttig och väl inbärgad, samt

att halmafkastningen af höstsäd varit öfver medelmåttig och af vårsäd under medelmåttan, i båda fallen, dock mest vårsädeshalmen, skadad genom ogynnsam väderlek under inbärgningen.

På grund häraf anser sig Länsstyrelsen kunna afgifva det allmänna omdöme om innevarande års skörd, att den utfallit *öfver medelmåttig*;

för *Malmöhus län* (ink. d. 3 nov.):

att skörden varit *öfver medelmåttig*;

för *Hallands län* (ink. d. 27 okt.):

Höstsäden, hvilken förnämligast består af råg och endast till obetydlig del utgöres af hvet, kom att i följd af tidig sådd under nästlidne höst utveckla sig kraftigt, och då villkoren för dess växtlighet under den påföljande vintern och våren voro goda, blef skörden till såväl mängd som beskaffenhet god, undantagandes å några få ställen i länets norra del, där utsädet i följd af torr väderlek under hösten kom dåligt upp.

Vårsäden har inom skilda delar af länet gifvit ganska olika skörd. Till mängden har denna utfallit bäst i södra och mellersta delarna af länet, synnerligast i skogstrakterna, där nederbörden varit större. I öfriga delarna af länet har däremot grödan mycket tillbakasatts af den långvariga torkan under juli månad. I genomsnitt torde skörden kunna anses hafva varit fullt medelmåttig, men af ej fullt medelgod beskaffenhet.

Höskörden har öfverallt till beskaffenheten varit god samt hvad mängden beträffar utfallit öfver medelmåttan utom i norra delarna af länet, där den varit under medelmåttan.

Halmafkastningen har till både mängd och beskaffenhet i norra delarna af länet varit under medelmåttan, synnerligast af vårsäden, men i öfriga delar af länet öfver medelmåttan och på sina ställen till och med riklig.

Potatisen, hvaraf skörden i början såg mycket lofvande ut, kom att i några trakter af länet afstanna i växtligheten i följd af frost under augusti månad. I allmänhet taget kan därför skörden till beskaffenheten och mängden anses hafva blifvit endast medelmåttig.

Af öfriga rotfrukter har afkastningen varit till mängd och beskaffenhet medelmåttig.

I öfverensstämmelse med hvad sålunda uppgifvits kan såsom allmänt omdöme uttalas, att årets skörd inom länet varit *öfver medelmåttig* till såväl mängd som beskaffenhet;

för *Göteborgs och Bohus län* (ink. d. 4 nov.):

att höstsäderna råg och hvet, af hvilka det senare sädeslaget odlas i mindre utsträckning, lemnat god skörd af nästan uteslutande god beskaffenhet;

att vårsäden hafre, som utgör länets hufvudsäde, samt korn och blandsäd gifvit en nära medelmåttig skörd, hvars beskaffenhet, på

grund af sen vår med torka, hvartill kommit mindre gynnsamma bärgningsförhållanden, blifvit mindre god;

att afkastningen af ärter, bönor och vicker, hvilka sädeslag odlas i blott ringa omfattning och, beträffande vicker, nästan uteslutande såsom grönfoder, varit nära medelmåttig;

att potatisen till myckenheten gifvit god skörd, hvilken dock, enär potatisen öfverallt inom länet mer eller mindre angripits af röta, till beskaffenheten endast kan betecknas såsom medelmåttig;

att öfriga rotfrukter lemnat medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att skörden af lin, hvilket sädeslag endast odlas på få ställen inom länet, blifvit mycket ringa;

att höskörden från odlad jord varit under medelmåttan, enär skörden å första årets vall blifvit mycket ringa och delvis kan betecknas som missväxt, samt från naturlig äng medelmåttig, dock båda lagen af god beskaffenhet; samt

att halmafkastningen utfallit medelmåttig;

ansende sig Konungens Befallningshafvande på grund af nu angifna förhållanden kunna fälla det allmänna omdöme om innevarande års skörd i länet, att densamma blifvit *i det närmaste medelmåttig*;

för *Älfsborgs län* (ink. d. 11 nov.):

att höstsäden, som hufvudsakligen består af råg, i allmänhet lemnat mycket god skörd;

att vårsäden, bestående af hafre, korn och blandsäd, af hvilka hafren är länets förnämsta säde, gifvit fullt medelmåttig, i allmänhet välbärgad afkastning;

att skidfrukterna, såsom ärter, bönor och vicker, hvilka odlas ringa, lemnat god skörd af god beskaffenhet;

att potäterna väl å ett och annat ställe angripits af röta, men dock i allmänhet kunna anses hafva lemnat fullt medelmåttig afkastning af god beskaffenhet;

att öfriga rotfrukter, rofvor och kålrötter, lemnat mycket god afkastning;

att höskörden å första årets vallar varit dålig, men å öfriga vallar och å naturlig äng utfallit medelmåttig;

att halmafkastningen, hvilken af höstsäden varit riklig och af vårsäden medelmåttig, i sin helhet kan betecknas hafva utfallit öfver medelmåttan; samt

att grödan i allmänhet inbärgats under gynnsam väderlek och varit af god beskaffenhet.

Såsom allmänt omdöme om skörden anser sig Konungens Befallningshafvande kunna uttala, att den varit *fullt medelmåttig*;

för *Skaraborgs län* (ink. d. 1 nov.):

att höstsäden gifvit nära god skörd;

att vårsäden lemnat medelmåttig skörd;

att potatisen, som delvis är skadad af röta, lemnat god afkastning af god beskaffenhet;

att öfriga rotfrukter lemnat fullt medelmåttig skörd;

att höskörden, hvars inbärgning försiggått under gynnsam väderlek, lemnat under medelmåttig skörd;

att höstsäden lemnat nära godt halmutbyte; och

att vårsäden gifvit öfver medelmåttigt utbyte af halm.

Med hänsikt till dessa förhållanden anser sig Konungens Befallningshafvande kunna angående årsväxten uttala det allmänna omdöme, att jordbruket inom länet innevarande år gifvit *fullt medelmåttig* afkastning;

för *Värmlands län* (ink. d. 31 okt.):

att höstsäden, hvaraf inom länet hufvudsakligen odlas råg, lemnat god skörd af i allmänhet god beskaffenhet;

att vårsäden, hvaraf mest odlas hafre, för hela länet gifvit mer än medelmåttig skörd, i västra delarna af länet nära god skörd;

att potatisskörden är god till afkastning och i allmänhet af god beskaffenhet, ehuru den på sina ställen visat benägenhet för torröta;

att höskörden utfallit rätt mycket under medelmåttan, i det särskildt första årets vallar på grund af rådande torka under år 1904 lemnat ringa skörd;

att halmfalkastningen i allmänhet varit öfver medelmåttig, af höstsäd flerstädes god, till och med riklig; samt

att skördens bärgning i det hela försiggått under gynnsamma förhållanden, liksom skördens beskaffenhet i allmänhet blifvit god.

På grund häraf anser sig Konungens Befallningshafvande kunna uttala det allmänna omdömet om innevarande års skörd inom länet, att densamma blifvit *mer än medelmåttig*;

för Örebro län (ink. d. 1 nov.):

att hvetet gifvit såväl till kvaliteten som till kvantiteten god skörd;

att rågen lemnat god skörd af god beskaffenhet;

att kornet och blandsäden, som odlas mindre i länet, lemnat öfver medelmåttig skörd;

att hafren gifvit öfver medelmåttig skörd på fastmarken, men god skörd på ängsmarken, af god beskaffenhet;

att arter, som odlas mindre i länet, gifvit öfver medelmåttig skörd;

att potatis och öfriga rotfrukter lemnat mycket god skörd af god beskaffenhet;

att höskörden utfallit så, att första årets vallar lemnat skörd under medelmåttan, men att skörden i öfrigt varit medelmåttig, af god beskaffenhet;

att halmfalkastningen af hvete- och rågsäd varit riklig, men af hafre och korn medelmåttig på fastmarken och god på ängarna.

Till följd af nu angifna förhållanden anser sig Konungens Befallningshafvande kunna uttala det omdöme om årets skörd i länet, att den kan betecknas såsom *god*;

för Västmanlands län (ink. d. 6 nov.):

att höstsäden i allmänhet lemnat god skörd af god beskaffenhet;

att vårsäden, hvaraf mest odlas hafre, gifvit medelmåttig skörd, i allmänhet af god beskaffenhet;

att potatisskörden lemnat riklig afkastning och, oafsedt å några orter därå förekommande torröta, inom större delen af länet blifvit af god beskaffenhet;

att höskörden från odlad jord, som till beskaffenheten varit mycket god, med afseende å myckenheten utfallit betydligt under medelmåttan, därvid särskildt afkastningen af första årets vallar, på grund af väderleksförhållandena under såväl innevarande som föregående år, måste betecknas såsom synnerligen ringa;

att halmfalkastningen af höstsäd blifvit god och af vårsäd medelmåttig; samt

att skördens bärgning, särskildt beträffande hö och höstsäd, försiggått under synnerligen gynnsam väderlek.

På grund af ofvanstående anser sig Konungens Befallningshafvande kunna såsom ett allmänt omdöme om innevarande års skörd uttala, att densamma blifvit *fullt medelmåttig*;

för Kopparbergs län (ink. d. 3 nov.):

att höstsäden, som hufvudsakligen består af råg och i länets sydligare socknar till någon del af hvete, lemnat öfver medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att skörden af vårsäd, hvaraf mest odlas hafre och korn, varit medelmåttig och i allmänhet af god beskaffenhet;

att af potatisen erhållits nära god skörd af god eller utmärkt god beskaffenhet;

att höskörden såväl från odlad jord som från naturliga ängar varit under medelmåttig af god beskaffenhet; samt

att halmfalkastningen af såväl höstsäden som vårsäden varit öfver medelmåttig och i allmänhet af god beskaffenhet;

och får Konungens Befallningshafvande, med anmälan, att bärgningsvädret i allmänhet varit gynnsamt, såsom allmänt omdöme om innevarande års skörd inom länet, uttala den mening, att densamma blifvit *medelmåttig* och i allmänhet af *god beskaffenhet*;

för Gäfleborgs län (ink. d. 26 okt.):

att höstsäden gifvit öfver medelmåttig skörd;

att vårsäden, hufvudsakligen bestående af korn och hafre, äfven gifvit öfver medelmåttig skörd;

att potatisen gifvit god skörd;

att höskörden varit nära medelmåttig;

att halmen lemnat god skörd; samt

att beskaffenheten af skörden i allmänhet varit god;

och kan i följd häraf såsom allmänt omdöme om skörden inom länet uttalas, att densamma varit *fullt medelmåttig*;

för Västernorrlands län (ink. d. 2 nov.):

att höskörden från såväl odlad jord som naturlig äng varit fullt medelmåttig samt af god beskaffenhet;

att säden, såväl hufvudsädet korn som den mindre allmänt och hufvudsakligast såsom höstsäde odlade rågen, i allmänhet lemnat god och välbärgad skörd, dock icke allestädes tillräcklig för den jordbrukande befolkningens behof;

att potatisen med få undantag lemnat riklig skörd af god beskaffenhet;

att halmfalkastningen varit fullt medelmåttig, på vissa ställen till och med riklig samt af fullgod beskaffenhet; samt

att på grund häraf skörden, hvars bärgning i allmänhet gynnats af godt bärgningsväder, måste anses hafva utfallit *fullt medelmåttig* och vara af *fullgod beskaffenhet*;

för Jämtlands län (ink. d. 4 nov.):

att skörden af råg samt länets hufvudsäde korn blifvit öfver medelmåttan och af god beskaffenhet samt väl inbärgad;

att hafren, som hufvudsakligen skurits såsom grönfoder, på de ställen, där den gått till mognad, lemnat medelmåttig skörd;

att potatisen lemnat god skörd af i allmänhet mycket god beskaffenhet;

att skörden af öfriga rotfrukter varit fullt medelmåttig och af god beskaffenhet;

att höskörden från odlad jord blifvit i allmänhet god och från naturliga ängar fullt medelmåttig;

att halmfalkastningen blifvit god;

att fodertillgången blifvit inom Jämtland och delvis inom Härjedalen fullt tillräcklig för ortens behof;

att sädesafkastningen däremot anses vara tillräcklig för ortsbefolkningens endast inom länets bördigaste delar; samt

att bärgningsvädret med få undantag varit gynnsamt;

för Västerbottens län (ink. d. 4 nov.):

att såväl höstsäden, hvilken nästan uteslutande består af råg, som ock kornet, ortens hufvudsäde, i allmänhet lemnat en fullt medelmåttig och välbärgad skörd;

att jämväl potatisskörden blifvit medelmåttig och af god beskaffenhet; och

att höskörden liksom halmfalkastningen blifvit af god beskaffenhet och fullt medelmåttig samt tillräcklig för ortens behof;

för Norrbottens län (ink. d. 8 nov.):

Rågen, som fortfarande endast i länets kustland utgör föremål för nämnvärd odling, har lemnat god skörd;

kornet, hufvudsädet, likaså;

hafren, hufvudsakligen odlad såsom grönfoder, har lemnat fullt medelmåttig skörd;

potatisskörden kan, särskildt i betraktande af dess goda beskaffenhet, betecknas såsom mycket god;

öfriga rotfrukter hafva gifvit undermåttig afkastning;

höskörden från odlad jord kan betecknas såsom öfver medelmåttan, nära god;

från naturliga ängar såsom fullt medelmåttig;

halmfalkastningen kan betecknas såsom god.

Sammanfattas ofvan meddelade omdömen, såvidt de gälla skörden i dess helhet inom hvarje län, erhålles följande

Sammandrag af Länsstyrelsernas omdömen om 1905 års skörd.

Stockholms län	under medelmåttan.
Uppsala län	medelmåttig.
Södermanlands län	mer än medelmåttig.
Östergötlands län	öfver medelmåttan.
Jönköpings län	öfver medelmåttan.
Kronobergs län	fullt medelmåttig.
Kalmar län	nära medelmåttig. ¹⁾
Gottlands län	under medelmåttan.
Blekinge län	ej fullt medelmåttig.
Kristianstads län	öfver medelmåttan.
Malmöhus län	öfver medelmåttan.
Hallands län	öfver medelmåttan.
Göteborgs och Bohus län	i det närmaste medelmåttig.
Älfsborgs län	fullt medelmåttig.
Skaraborgs län	fullt medelmåttig.
Värmlands län	mer än medelmåttig.
Örebro län	god.
Västmanlands län	fullt medelmåttig.
Kopparbergs län	medelmåttig.
Gäflborgs län	fullt medelmåttig.
Västernorrlands län	öfver medelmåttan. ¹⁾
Jämtlands län	god. ¹⁾
Västerbottens län	nära god. ²⁾
Norrbottens län	nära god. ¹⁾

Hela riket Fullt medelmåttig.

Om nu enligt den värdeskala för de särskilda länen, som år 1890 upprättades och för hvilken då i årets Sammandrag lemnades redogörelse, de län, hvilkas skördeutfall varit detsamma eller i det närmaste detsamma, föras tillhopa, visar sig, att 1905 års skörd i fråga om länen kan sålunda betecknas:

god	i 2 län med 6 % af medelskörden i riket
nära god	2 » » 4 » » » » »
öfver medelmåttan	
eller mer än medelmåttig	8 » » 43 » » » » »
fullt medelmåttig	5 » » 24 » » » » »
medelmåttig eller i	
det närmaste medelmåttig	3 » » 10 » » » » »
nära medelmåttig eller ej fullt medelmåttig	2 » » 7 » » » » »
under medelmåttan	2 » » 6 » » » » »

Af länen hafva sålunda 3 med 10 % af medelskörden i riket erhållit medelmåttig skörd, medan 17 län med 77 % af medelskörden erhållit skörd därutöfver och 4 län med 13 % af medelskörden skörd därunder. Bäst har skörden utfallit i Norrland, sämst i sydöstra Sverige.

¹⁾ Jämför ofvan anförda utdrag ur länsredogörelsen.

²⁾ Enligt ofvan anförda utdrag ur länsredogörelsen, sammanställt med kronolänsmännens rapporter.

För erhållandet af det nyss angifna omdömet om rikets skörd hafva vid beräkningen de allmänna omdömen, som för de särskilda länen användts om deras årsskörd, blifvit omsatta till de relativa talvärden, som finnas angifna i 1874 års berättelse. Enligt denna hafva nämligen gifvits och gifvas fortfarande åt dessa allmänna omdömen följande värden:

Ymnig skörd	10.
Riklig skörd	9.
God skörd	8.
Nära god skörd	7.5.
Öfver medelmåttig skörd	7.
Fullt medelmåttig skörd	6.5.
Medelmåttig skörd	6.
Nära medelmåttig skörd	5.5.
Under medelmåttig skörd	5.
Betydligt under medelmåttig skörd	4.5.
Knapp eller ringa skörd	4.
Nära missväxt	3.
Missväxt	0—2.

Användas dessa talvärden vid beräkningen af 1905 års skörd, erhålles såsom riksnedeltal 6.6, hvilket närmast motsvarar uttrycket fullt medelmåttig.

Då jämförelser med tidigare år i hög grad tjena att belysa årets skördeutfall och klargöra uppfattningen däraf, meddelas här äfven de allmänna omdömen, som skördarna i riket ansetts böra erhålla från och med 1874, det år då Sammandrag af Länsstyrelsernas årsväxtberättelser för första gången af Statistiska Centralbyrån offentliggjordes:

Skördeår.	Relativt värde.	Motsvarande allmänt omdöme.
1905	6.6	Fullt medelmåttig.
1904	5.7	Nära medelmåttig.
1903	6.8	Öfver medelmåttan.
1902	6.0	Medelmåttig.
1901	6.0	Medelmåttig.
1900	7.3	Nära god.
1899	5.3	Under medelmåttan.
1898	7.4	Nära god.
1897	6.5	Fullt medelmåttig.
1896	6.7	Fullt medelmåttig.
1895	6.2	Något öfver medelmåttan.
1894	6.6	Fullt medelmåttig.
1893	5.9	Nästan medelmåttig.
1892	7.8	God.
1891	6.4	Fullt medelmåttig.
1890	7.5	Nära god.
1889	5.4	Nära medelmåttig.
1888	6.1	Medelmåttig.
1887	6.4	Fullt medelmåttig.
1886	6.2	Något öfver medelmåttan.
1885	5.8	Nästan medelmåttig.
1884	7.3	Nära god.
1883	5.9	Nästan medelmåttig.
1882	7.4	Nära god.
1881	5.0	Under medelmåttan.
1880	6.8	Öfver medelmåttan.
1879	6.5	Fullt medelmåttig.
1878	7.5	Nära god.
1877	5.4	Nära medelmåttig.
1876	5.9	Nästan medelmåttig.
1875	7.0	Öfver medelmåttan.
1874	5.4	Nära medelmåttig.

Af de trettioett föregående skördeåren har endast ett, nämligen 1894, erhållit samma talvärde som det innevarande, ehuru sex skördeår betecknats med samma allmänna omdöme, eller fullt medelmåttig. I allt hafva, fr. o. m. 1874 räknadt, 19 föregående år haft lägre talvärde än 1905, 1 år samma och 11 år ett högre värde.

I genomsnitt för samtliga trettioett år har talvärdet för skörden uppgått till 6·4, hvilket i det närmaste motsvarar det allmänna omdömet fullt medelmåttig. Medeltalen för femårsperioderna 1876—1905 äro följande:

Åren 1876—1880	6·42
» 1881—1885	6·28
» 1886—1890	6·32
» 1891—1895	6·58
» 1896—1900	6·64
» 1901—1905	6·22

Den oafbrutna stegring i skördens genomsnittsvärde, som egt rum under de sista femårsperioderna, har sålunda under den nuvarande perioden lemnat plats för en tillbakagång, ett förhållande som redan i de närmast föregående berättelserna kunnat med stor visshet förutsägas.

II.

Kvantitativ beräkning af uppgifterna om 1905 års skörd.

Till grund för den kvantitativa skördeberäkningen läggas, enligt hvad förut blifvit anmärkt, dels Hushållningssällskapens meddelanden om utsädesmängden, dels de för hvarje länsmansdistrikt insända uppgifterna om skördadt korntal.

De senaste uppgifter om utsädet, som vid uppgörandet af denna beräkning föreligga för riket i dess helhet, förskrifva sig från år 1903. Dock kunna icke dessa obetingadt få begagnas för att angifva äfven 1905 års utsäde. Erfarenheten visar nämligen, att åtminstone i fråga om en del kulturväxter en ganska jämnt fortgående förändring med afseende på odlingens omfattning eger rum, och denna faktor måste äfven tagas med i beräkningen. För att närmare lära känna ifrågavarande förhållande beträffande de senaste åren har, i likhet med hvad förut egt rum, efterföljande öfversikt upprättats:

Förändringar i utsädesmängden, i %.

Ökning +; minskning —.

	Från 1898 till 1899.	Från 1899 till 1900.	Från 1900 till 1901.	Från 1901 till 1902.	Från 1902 till 1903.
Hvete, höst-	+ 1·42	+ 2·86	+ 0·36	+ 3·33	— 0·60
» vår-	+ 9·77	— 0·15	+ 22·85	— 1·00	— 7·41
Råg, höst-	— 0·27	— 0·26	+ 0·21	— 0·26	— 0·43
» vår-	+ 7·70	+ 2·73	+ 2·18	+ 6·00	+ 0·01
Korn	— 0·62	— 1·96	+ 0·03	— 1·25	— 0·43
Hafre	— 0·87	— 0·03	+ 0·07	— 0·28	+ 0·08
Blandsäd	— 0·13	+ 2·49	+ 2·58	+ 1·44	+ 0·29
Ärter	— 2·19	— 4·77	— 1·95	— 5·04	— 4·09
Bönor	— 1·76	— 1·95	— 0·57	— 1·00	— 1·23
Vicker	+ 0·26	— 4·91	— 4·72	— 7·18	— 0·32
Bohve	— 3·88	+ 1·26	— 25·44	+ 5·69	— 5·70
Potatis	+ 0·28	— 0·88	+ 0·70	+ 2·13	+ 0·02

Bland här uppräknade växtslag visar *vårråg* en ärligen fortgående ökning af utsädesmängden, och detsamma är, med undantag af ett år, förhållandet med *hösthvete*, *blandsäd* och *potatis*. Om alla dessa kan med fog antagas, att deras utsäde ökats på enahanda sätt åren 1904 och 1905. Motsatt antagande kan af samma skäl göras i fråga om *korn*, *ärter*, *bönor* och *vicker*.

Vid beräkning af utsädesmängden år 1905 af nämnda åtta växtslag, eller hösthvete, vårråg, korn, blandsäd, ärter, bönor, vicker och potatis, hafva, i öfverensstämmelse med hvad förut vid sådana beräkningar egt rum, de i Hushållningssällskapens berättelser för dem angifna utsäden för år 1903 ökats eller minskats med två gånger det procenttal, som utgör medeltalet af tabellens siffror för de fem åren 1899—1903, eller ökats för hösthvete med 2·95 %, för vårråg med 7·45 %, för blandsäd med 2·67 % och för potatis med 0·90 %, samt minskats för korn med 1·69 %, för ärter med 7·22 %, för bönor med 2·60 % och för vicker med 6·75 %. För öfrigt hafva 1903 års utsädessiffror blifvit bibehållna. I enlighet med hvad nu blifvit anfördt, har en beräkning af 1905 års *utsädesbelopp* länsvis blifvit utförd, hvilken för hela riket gifvit följande tal:

	Utsäde.
Hvete, höst-	198,926 hektoliter.
» vår-	19,594 »
Råg, höst-	1,038,988 »
» vår-	29,748 »
Korn	647,615 »
Hafre	3,262,527 »
Blandsäd	464,697 »
Ärter	60,139 »
Bönor	11,551 »
Vicker	33,340 »
Bohve	291 »
Potatis	3,014,935 »

Härvid äro då äfven vederbörliga afdrag gjorda för de fall, när inom ett distrikt antingen helt och hållet eller delvis skördats grönfoder. Minskning af utsädesmängden har af denna anledning gjorts för vårråg med 53 hektoliter (0·2 %), hafre 34,022 hektoliter (1·0 %), blandsäd 6,349 hektoliter (1·3 %), ärter 928 hektoliter (1·5 %) och för vicker med 15,204 hektoliter (31·3 %).

Beträffande rapsen odlas denna nu så obetydligt, att inga tillförlitliga utsädessiffror därför kunna beräknas på grund af närmast förut kända. Några skördeuppgifter härför pläga ej heller i primäruppgifterna till årsväxtberättelserna lemnas och detta har äfven år 1905 varit fallet.

Uppgifterna om det skördade *korntalet* af hvarje särskildt slag af utsäde äro sammanställda i **tabell 1** och äro enligt denna år 1905 för hela riket följande: hösthvete 8·99, vårhvete 6·18, höstråg 8·40, vårråg 5·25, korn 7·38, hafre 6·63, blandsäd 8·09, ärter 6·67, bönor 5·76, vicker 5·76, bohve 4·12 och potatis 8·75. För höstråg har, alltsedan dessa årsväxtberättelser börjat afgifvas, endast ett år, eller 1900, korntalet varit högre, 8·54, och för potatis likaledes endast ett år, 1889, då korntalet utgjorde 9·13. Korntalet för hösthvete har trenne gånger varit högre, nämligen 1896, 1900 och 1903, däraf år 1900 9·49, det högsta korntalet för sädesslaget under hela tiderymden.

Till närmare belysning af 1905 års skördeutfall, kvantitativt taget, hafva i *tabell A* jämförelser blifvit gjorda mellan årets

Korntal. Årets korntal jämfördt med de föregående årens. Allmänna omdömen om skörden af olika växtslag. 9

korntal och korntalen för en medelskörd, och äro härvid, liksom näst föregående år, såsom medelkorntal antagna medeltalen för de tjugu åren 1881—1900. Frånsedt de mindre betydande växtslagen bönor, vicker och bohvete nå, hvad hela riket beträffar, 1905 års korntal för alla säden åtminstone upp till medelkorntalet, och för höstsäd och potatis nå de, enligt hvad nyss är nämnt, betydligt högre. Jämnast har potatissköörden utfallit, hvilken i alla län, äfven Gottlands, visar korntal öfver medelmåttan. Ojämn har däremot kornskörden blifvit. Sälunda har afkastningen i de norrländska län, där kornet utgör hufvudsädet, varit god; däremot har den i flera sydliga län utfallit oförmånligt och detta särskildt på Gottland och i Kalmar län, där ock årsväxten i allmänhet varit mindre tillfredsställande.

Sammanföras växtslagen *gruppvís*, blifva korntalen för år 1905, jämförda med medelkorntalen för åren 1881—1900:

	Korntal år 1905.	Medelkorntal 1881—1900.	Korntalet 1905 i % af medel- korntalet.
Höstsäd	8.49	7.49	113
Vårstråsäd	6.88	6.75	102
Baljväxter	6.28	5.91	106
Potatis	8.75	6.69	131

Af de uppgifter om skörden, som i tabell 1 lemnas, framgår för öfrigt:

att *potatisen* med afseende å beskaflenheten varit i norra Sverige god, i det öfriga riket delvis rötskadad;

att bland *öfriga rotfrukter* rofvor, rötter m. m. gifvit öfver medelmåttig och sockerbetor nära god skörd;

att *spånadsväxter* afkastat i frö 3.3 kornet och i tåga fullt medelmåttig skörd;

att *höskörden*, som till beskaflenheten varit god, till mängden blifvit *från odlad jord* nära medelmåttig och *från naturlig äng* medelmåttig;

att *halmafkastningen* varit af höstsäd nära god och af vårsäd medelmåttig samt i allmänhet af god beskaflenhet;

att *sädestillgången* är något större än vanligt, synnerligast af höstsäd;

att *fodertillgången* är tillräcklig i Norrland, men ej fullt tillräcklig i södra och mellersta Sverige; samt

att *bärningsvädret* varit gynnsamt för hö och höstsäd, men delvis ogynnsamt för vårsäd.

I **tabell 2** meddelas resultaten af de beräkningar, som verkställts rörande den inbärgade *skördens kvantitet*, hvarjämte motsvarande uppgifter anföras för de närmast föregående fem åren äfvensom i medeltal för sistförflutna årtionde.

Tab. A. Jämförelse mellan 1905 års och 1881—1900 årens grödor, bestämda efter skördade korntalet af olika växtslag.

Län.	Medelkorntal 1881—1900.											1905 års korntal i procent af 1881—1900 årens medelkorntal.														
	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandad.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Raps.	Potatis.	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandad.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvete.	Raps.	Potatis.
	Höst.	Vår.	Höst.	Vår.										Höst.	Vår.	Höst.	Vår.									
Stockholms län	7.77	6.40	7.49	6.65	6.87	6.93	7.22	6.45	6.25	6.46	—	—	6.20	102	103	109	78	94	97	87	107	101	86	—	—	139
Uppsala län	7.66	6.70	7.44	7.50	7.60	7.21	7.42	6.27	6.14	6.51	—	150	6.25	107	91	108	—	90	87	87	106	121	76	—	—	150
Södermanlands län	8.35	6.84	8.12	6.30	6.82	7.30	7.40	6.02	5.83	6.47	—	—	6.10	109	85	112	—	91	96	90	110	103	81	—	—	141
Östergötlands län	7.65	6.23	7.43	4.76	7.64	6.97	7.45	5.77	6.61	6.32	—	—	6.05	115	97	120	87	102	104	114	134	136	110	—	—	155
Jönköpings län	6.36	5.51	6.60	4.99	5.49	5.98	5.33	5.03	4.98	5.61	—	—	6.50	106	80	111	112	98	108	106	108	—	75	—	—	125
Kronobergs län	5.42	5.17	5.85	5.30	6.15	6.73	6.04	4.60	4.75	5.39	—	—	6.75	102	100	110	91	77	99	84	86	—	—	—	—	129
Kalmar län	6.48	5.82	6.12	5.10	5.67	6.23	5.96	5.12	5.84	5.88	4.81	—	5.56	114	91	119	98	82	85	80	76	—	82	83	—	140
Gottlands län	6.44	7.17	6.89	5.00	6.56	6.54	6.47	5.22	6.34	5.81	7.00	—	5.98	89	—	91	—	70	83	77	81	—	93	—	—	147
Blekinge län	7.22	5.61	6.14	5.11	6.40	6.47	6.40	5.77	6.66	5.85	4.65	—	6.36	112	89	107	93	78	60	79	95	—	81	—	—	114
Kristianstads län	8.36	6.11	7.31	5.11	7.69	7.69	7.90	5.68	6.83	5.51	4.85	—	6.78	118	126	107	108	101	97	97	93	101	90	77	—	122
Malmöhus län	9.40	7.93	8.74	5.11	9.31	9.39	9.57	6.44	6.06	5.98	5.49	109	7.70	117	108	110	108	110	108	108	121	130	121	82	—	124
Hallands län	7.89	5.97	7.51	5.06	6.71	7.22	6.64	6.34	6.47	6.50	5.86	—	6.72	112	103	123	102	99	116	99	101	111	119	85	—	114
Göteborgs och Bohus län	7.66	5.68	8.23	5.64	6.36	5.96	6.14	5.26	5.49	5.04	—	—	7.67	104	89	108	101	103	95	102	109	95	113	—	—	122
Älfsborgs län	7.68	6.13	7.31	6.03	5.66	5.71	6.37	5.98	7.36	6.06	—	—	7.00	102	97	111	95	103	102	104	109	88	103	—	—	121
Skaraborgs län	6.80	5.30	6.86	4.53	5.89	5.63	5.64	5.94	5.40	5.68	—	—	6.43	118	112	119	95	96	102	99	106	83	97	—	—	127
Värmlands län	7.19	5.76	7.92	5.49	5.24	5.59	4.96	5.07	—	4.83	—	—	6.80	120	131	126	—	132	114	143	129	—	—	—	—	149
Örebro län	7.99	5.65	7.92	5.17	6.58	6.96	6.97	6.27	6.93	6.29	—	—	6.60	107	106	125	117	110	115	97	135	130	120	—	—	147
Västmanlands län	8.21	7.44	8.00	—	7.31	7.35	7.12	6.45	6.56	7.02	—	—	6.73	92	74	120	—	96	89	80	111	—	86	—	—	145
Kopparbergs län	8.47	6.48	11.33	7.22	7.59	6.24	7.32	5.62	7.00	6.34	—	—	7.54	87	86	110	—	103	106	104	106	—	—	—	—	126
Gästeborgs län	9.51	7.23	9.47	5.63	7.72	7.72	7.68	6.51	7.60	6.31	—	—	7.62	92	—	97	139	105	104	107	108	105	119	—	—	135
Västernorrlands län	5.13	—	8.81	6.15	7.11	6.98	6.51	5.36	—	6.04	—	—	6.56	—	—	102	88	113	113	122	119	—	—	—	—	117
Jämtlands län	—	—	8.32	7.22	6.55	6.01	6.14	4.93	—	—	—	—	6.51	—	—	112	—	121	120	121	150	—	—	—	—	135
Västerbottens län	—	—	8.25	5.83	5.99	6.23	6.60	4.25	—	—	—	—	7.80	—	—	103	88	124	101	122	—	—	—	—	—	117
Norrbottnens län	—	—	12.89	7.50	6.12	8.41	6.05	—	—	—	—	—	7.99	—	—	86	—	121	89	—	—	—	—	—	—	130
Hela riket	7.97	6.00	7.41	5.25	7.18	6.56	7.33	5.98	5.80	6.09	5.11	109	6.69	113	103	113	100	103	101	103	112	99	95	81	—	131

Sammandrag af årsväxterberättelserna år 1905.

Skördetalen för olika grupper äro enligt tabell 2 följande:

	Skörd 1905.	Medelskörd 1895—1904.	1905 års skörd i % af medelskörden.
	Hektoliter.	Hektoliter.	
Höstsäd	10,514,200	9,441,600	111
Vårsträsäd	30,441,300	30,092,000	101
Baljväxter	659,800	710,500	93
Summa säd	41,615,300	40,244,100	103
Potatis	26,366,200	18,970,400	139

Höstsädesskörden har sålunda varit mer än 1 million, hela sädesskörden nära 1½ million och potatisskörden mer än 7 miljoner hektoliter större än de närmast föregående tio åren i medeltal. Hvad särskildt baljväxter beträffar, har där af skördats omkring 50,000 hektoliter mindre än vanligt. Att så varit förhållandet, ehuru det förnämsta af dessa sistnämnda växtslag, ärter, visar korntal öfver medelmåttan, beror på den minskade baljväxtodlingen.

Öfver sädesslagens medelvikt i kilogram för 1 hektoliter innehåller tabell B uppgifter dels i medeltal för åren 1881—1900 och dels för år 1905. Skillnaden i vikt för hvarje sädesslag under skördeåret och nyssnämnda tjuguårsperiod framgår af följande öfversikt:

	Vikt per hektoliter.		Vikt år 1905 öfver (+) eller under (—) medelvikten 1881—1900.	
	År 1905.	Åren 1881—1900.	Per hl.	Procent.
	Kg.	Kg.	Kg.	
Hvete, höst-	78·8	78·1	+ 0·7	+ 0·9
» vår-	75·6	75·1	+ 0·5	+ 0·7
Råg, höst-	73·3	72·6	+ 0·7	+ 1·0
» vår-	71·7	69·8	+ 1·9	+ 2·7
Korn	64·8	63·4	+ 1·4	+ 2·2
Hafre	48·1	47·7	+ 0·4	+ 0·8
Blandsäd	57·4	55·3	+ 2·1	+ 3·8
Ärter	79·6	79·0	+ 0·6	+ 0·8
Bönor	79·1	77·3	+ 1·8	+ 2·3
Vicker	74·5	74·6	— 0·1	— 0·1

Tab. B. Sädesslagens medelvikt i kilogram för 1 hektoliter, åren 1881—1900 samt år 1905.

Län.	Hösthvete.		Vårhvete.		Höstråg.		Våråg.		Korn.		Hafre.		Blandsäd.		Ärter.		Bönor.		Vicker.	
	1881—1900.	1905.	1881—1900.	1905.	1881—1900.	1905.	1881—1900.	1905.	1881—1900.	1905.	1881—1900.	1905.	1881—1900.	1905.	1881—1900.	1905.	1881—1900.	1905.	1881—1900.	1905.
Stockholms län	78·3	79·0	74·0 ¹⁾	72·0	71·4	72·1	67·5 ⁴⁾	73·0	64·7	64·1	49·0	48·6	57·4	57·6	80·1	80·8	79·8 ²⁾	80·0	75·3	74·9
Uppsala län	77·5	77·5	75·0	77·0	71·1	71·5	70·2	—	65·4	65·2	48·0	48·8	55·3	55·0	82·0	80·9 ²⁾	78·0	—	76·4 ³⁾	75·0
Södermanlands län . .	77·6	79·0	76·9 ³⁾	75·0	71·7	72·6	74·1	—	65·4	68·1	47·9	49·6	55·4	57·0	81·0	81·6	76·7 ³⁾	79·0	75·6	78·5
Östergötlands län . . .	78·2	78·9	76·7	76·6	73·1	73·9	69·7	67·3	66·6	67·0	48·1	48·3	55·1	56·1	80·3	80·0 ¹⁾	81·2	—	72·7	75·4
Jönköpings län	78·7	78·4	76·1	74·1	74·0	74·5	73·2	71·8	65·3	66·5	46·3	48·0	53·4	—	77·9	81·2	—	—	68·0	—
Kronobergs län	78·5	—	74·8	—	72·4	71·7	73·1	71·1	64·1	62·9	46·2	45·6	55·0 ³⁾	57·0	79·7 ³⁾	75·6	—	—	85·8	—
Kalmar län	79·1	79·9	76·2	76·8	73·6	75·0	71·3	72·9	68·0	66·6	47·5	48·6	56·7	56·1	80·9	83·0	—	—	76·9	76·3
Gottlands län	77·5	78·8	72·5	—	71·8	71·3 ¹⁾	50·0	—	68·0	67·3	45·2	45·2	54·4	57·0	81·5	79·7	75·8	—	76·1 ³⁾	73·5
Blekinge län	77·1	76·5	72·6	—	72·6	71·8	66·7	—	65·2 ³⁾	65·0	47·0 ⁴⁾	45·5	53·8	—	80·8	—	—	—	81·0 ¹⁾	—
Kristianstads län . . .	77·4	78·6	73·5 ⁴⁾	74·0	72·8	74·2	70·2	73·6	63·5	66·6	47·9	48·3	55·0	55·8	77·5	79·6	87·0	—	78·8 ³⁾	79·5
Malmöhus län	79·2	79·5	76·4	76·5	74·3	75·3	67·8 ³⁾	72·5	66·7	68·5	50·6	50·5	57·6	59·9	79·6	80·7	81·9	—	79·8	—
Hallands län	78·8	79·9	73·4	78·4	74·5	75·3	68·6	73·7	65·6 ⁴⁾	62·5	49·5	49·0	56·4	58·0	81·0 ³⁾	80·0	82·4	—	80·1	—
Göteborgs och Bohus län	77·0	77·4	76·6	—	72·8	73·3	70·7	—	63·7	63·4	47·9	48·3	53·2 ⁴⁾	51·0	73·3	79·8	76·6 ⁴⁾	79·0	76·1 ³⁾	80·5
Älfsborgs län	78·3	78·4	75·3	72·8	72·7	72·9	68·8	68·8	62·4	63·8	47·1	47·1	55·2 ⁴⁾	52·3	78·9 ⁴⁾	73·0	—	—	65·0 ¹⁾	—
Skaraborgs län	78·0	77·1	77·9	74·8	73·2	73·1	71·4 ³⁾	67·0	66·0	64·9	47·8	47·6	56·0 ⁴⁾	58·5	78·3	76·4 ²⁾	57·3	—	70·0	69·2
Värmlands län	76·8	77·1	73·2 ⁴⁾	73·0	71·4	72·2	68·7	—	57·8 ³⁾	60·0	46·5	47·8	53·1 ⁴⁾	51·0	80·9	—	—	—	60·9 ¹⁾	—
Örebro län	77·0	78·9	71·7	73·5	70·4	73·0	66·6 ³⁾	72·5	64·5	67·4	47·4	48·7	54·2	56·9	79·4	79·2	—	—	76·2 ⁴⁾	73·8
Västmanlands län . . .	77·6	77·7	76·8 ³⁾	73·0	71·1	73·0	—	—	63·2	63·9	47·9	47·6	53·8	55·7	79·0	80·1	—	—	76·1	77·4
Kopparbergs län	77·2	75·5	74·8 ⁴⁾	73·0	70·8	71·8 ³⁾	68·7	—	60·9	61·9	46·1	47·9	51·5	52·1	77·7 ³⁾	75·5	—	—	—	—
Gästeborgs län	79·5 ²⁾	79·5	74·2	—	69·5	70·0	59·4	—	60·9	62·7	46·2	46·6	53·0	53·3	76·8 ³⁾	80·5	76·7	—	89·3 ¹⁾	—
Västernorrlands län . .	—	—	—	—	69·0	71·3	66·1	—	58·0	60·8	43·8	46·5	51·9	—	75·4 ³⁾	75·0	—	—	—	—
Jämtlands län	—	—	—	—	66·1	69·6	69·7	—	55·8	61·2	43·2 ⁴⁾	43·5	47·7	—	71·2 ³⁾	65·0	—	—	—	—
Västerbottens län . . .	—	—	—	—	63·6	67·5	53·9 ³⁾	50·0	54·2	60·1	42·2	—	51·8 ³⁾	55·0	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län	—	—	—	—	64·9	73·4	62·1	—	56·4	62·4	45·7 ⁴⁾	46·3	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket år 1905	78·1	78·8	75·1	75·6	72·6	73·3	69·8	71·7	63·4	64·8	47·7	48·1	55·3	57·4	79·0	79·6	77·3	79·1	74·6	74·5

¹⁾ Uppgifter blott för ett år af tjuguårsperioden, med endast 1 & 2 uppgifter för året. — ²⁾ Uppgifter blott för två år af tjuguårsperioden, med endast 1 & 2 uppgifter för året. — ³⁾ Blott en uppgift. — ⁴⁾ Blott två uppgifter.

Spannmålens vikt år 1905 har således, hvad hela riket beträffar, varit högre än den normala för hvarstenda sädesslag utom vicker; angående sistnämnda växtslag, hvilket till stor del skördas såsom grönfoder, äro för öfrigt uppgifterna ganska osäkra, liksom det i allmänhet torde böra anmärkas, att då för de mindre allmänt odlade sädesslagen viktsuppgifter endast sparsamt föreligga, slutresultatens tillförlitlighet för dessa härigenom blifva lidande. Den höga vikten hos spannmålen beror i sin mån därutaf, att bärgningsvädret för säden i det hela varit gynnsamt. Några undantag från den allmänna regeln om sädesslagens vikt förekomma emellertid; sålunda har kornet i åtskilliga af de sydliga

länerna företett låg vikt, och några län, såsom Kronobergs, Blekinge och Skaraborgs, visa för nästan alla sädesslag låga viktsiffror.

Sammanställas de nu i tabell B meddelade viktsbestämningarna med den beräknade skördemängden, erhållas uppgifter om totalvikten af de särskilda sädesslagen. De häröfver gjorda beräkningarna äro, i likhet med hvad åren 1897—1904 varit fallet, länsvis sammanförda i tabell C.

Enligt denna kan totalvikten af samtliga sädesslag år 1905 uppskattas till 24,176,780 deciton mot 21,152,240 deciton år 1904 och 22,941,560 deciton i medeltal för åren 1895—1904. Fördelade i olika grupper, blifva skördetalen följande:

Tab. C. Sädesskördens beräknade vikt år 1905.

L ä n.	Hvete. (Höst- och vår-.)	Råg. (Höst- och vår-.)	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor och vicker.	Summa.
Deciton (= 100 kilogram).								
Stockholms stad	—	—	¹⁾ 60	¹⁾ 290	¹⁾ 60	¹⁾ 80	—	490
Stockholms län	100,880	288,040	67,430	354,340	117,040	60,360	21,630	1,009,720
Uppsala län	110,420	228,230	153,870	201,640	142,890	42,390	¹⁾ 5,140	884,580
Södermanlands län	125,310	286,120	42,430	464,600	99,410	29,050	17,040	1,063,960
Östergötlands län	132,890	529,110	186,260	505,940	551,350	43,680	¹⁾ 30,260	1,979,490
Jönköpings län	6,830	318,790	33,780	642,430	¹⁾ 11,480	400	¹⁾ 370	1,014,080
Kronobergs län	¹⁾ 1,520	213,120	81,080	463,800	1,200	300	—	761,020
Kalmar län	56,690	468,260	127,670	399,300	7,520	8,960	4,270	1,072,670
Gottlands län	40,900	150,230	135,210	18,710	17,560	3,590	70	366,270
Blekinge län	¹⁾ 22,460	¹⁾ 194,340	28,930	115,980	¹⁾ 12,400	¹⁾ 1,990	¹⁾ 12,070	388,170
Kristianstads län	87,600	504,760	181,290	461,800	241,780	10,670	¹⁾ 6,510	1,494,410
Malmöhus län	497,480	521,710	804,330	769,120	770,610	17,270	¹⁾ 7,930	3,388,450
Hallands län	47,190	365,400	46,380	607,450	40,140	2,400	¹⁾ 14,380	1,123,340
Göteborgs och Bohus län	¹⁾ 11,300	¹⁾ 153,910	49,330	407,750	11,270	4,630	38,310	676,500
Älfsborgs län	21,710	384,690	11,610	1,020,850	7,630	4,160	¹⁾ 1,510	1,452,160
Skaraborgs län	90,410	646,220	35,180	1,320,280	21,880	29,640	¹⁾ 28,730	2,172,340
Värmlands län	8,990	441,860	9,720	767,090	2,910	¹⁾ 5,730	—	1,236,300
Örebro län	57,460	288,270	25,810	666,900	13,940	11,250	¹⁾ 3,220	1,066,850
Västmanlands län	75,640	253,160	34,950	416,600	48,850	26,510	3,640	859,350
Kopparbergs län	4,500	178,420	28,660	398,380	8,600	2,870	—	621,430
Gästriklands län	870	¹⁾ 43,130	176,060	268,230	15,080	5,960	¹⁾ 670	510,000
Västernorrlands län	—	¹⁾ 23,100	269,400	83,930	¹⁾ 8,090	900	—	385,420
Jämtlands län	—	11,900	125,030	9,050	¹⁾ 1,200	6,500	—	153,680
Västerbottens län	—	7,180	243,340	¹⁾ 13,370	5,940	—	—	269,830
Norrbottnens län	—	10,200	200,370	15,700	—	—	—	226,270
Hela riket år 1905	²⁾ 1,501,050	²⁾ 6,510,150	3,098,180	10,893,530	2,158,830	319,290	⁴⁾ 195,750	24,176,780
» » » 1904	1,506,480	5,401,270	3,205,680	8,501,030	2,050,020	289,400	198,360	21,152,240
» » » 1903	1,524,570	6,232,670	3,282,070	10,622,460	2,135,660	341,290	253,620	24,392,340
» » » 1902	1,250,770	5,795,760	2,834,540	9,514,500	1,838,730	97,710	129,770	21,461,780
» » » 1901	1,190,360	5,698,000	3,008,850	9,383,080	1,692,210	254,210	205,820	21,432,480
» » » 1900	1,461,540	6,768,470	3,366,350	11,928,290	2,266,530	393,640	285,440	26,470,260
Medeltal åren 1895—1904	²⁾ 1,299,300	²⁾ 5,826,500	3,127,440	10,204,380	1,928,890	327,470	⁴⁾ 227,580	22,941,560

¹⁾ Då uppgifter om vikt per hektoliter saknats för något län, har vid beräkningen af totalvikten medelvikten för riket af det ifrågavarande sädesslaget i stället användts. — ²⁾ Här ingår för år 1905 hösthvete med 1,409,600 och vårvete med 91,450 deciton och för åren 1895—1904 hösthvete med 1,221,250 och vårvete med 78,050 deciton. — ³⁾ Här ingår för år 1905 höstråg med 6,398,260 och vårråg med 111,890 deciton och för åren 1895—1904 höstråg med 5,738,020 och vårråg med 88,480 deciton. — ⁴⁾ Här ingår för år 1905 bönor med 52,590 och vicker med 143,160 deciton och för åren 1895—1904 bönor med 55,290 och vicker med 172,290 deciton.

Totalvikten af samtliga sädesslag. Rostskador.

	Skörd 1905. Deciton.	Medelskörd 1895—1904. Deciton.	1905 års skörd i % af medelskörden.
Höstsäd	7,807,860	6,959,270	112
Vårstråsäd	15,853,880	15,427,240	103
Baljväxter	515,040	555,050	93
Summa	24,176,780	22,941,560	105

I fråga om vikten öfverträffar sålunda 1905 års sädesskörd medelskörden för åren 1895—1904 ännu något mera, än om hänsyn toges endast till sädens rymd. Till detta resultat bidraga såväl höstsäd som vårstråsäd, medan baljväxterna intaga samma ställning i fråga om vikt som om rymd.

Det väsentligt förmånligare utfallet af höstsädesskörden i förhållande till vårsädesskörden verkar någon förändring i de procenttal, hvarmed dessa sädesslag enligt regel ingå i rikets

sädesskörd. De olika gruppernas andel i denna utgör nämligen i %:

	År 1905.		Medeltal 1895—1904.	
	Efter rymd.	Efter vikt.	Efter rymd.	Efter vikt.
Höstsäd	25·3	32·3	23·4	30·3
Vårstråsäd	73·1	65·6	74·8	67·3
Baljväxter	1·6	2·1	1·8	2·4
Summa	100·0	100·0	100·0	100·0

Uppgifter om *rostens* härjningar äro visserligen icke å formu-
läret för skörderapporterna begärda, men pläga likväl meddelas.
För år 1905 förmäles om sådan skada å hafre från fyra läns-
mansdistrikt, nämligen två i Stockholms, ett i Uppsala och ett
i Kalmar län, och från ett af dessa distrikt, i Stockholms län,
jämväl om skada å höstråg.

Stockholm den 25 november 1905.

Underdänigst

EDV. SÖDERBERG.

e. f.

E. Arosenius.

R é s u m é.

Les renseignements annuels sur les faits de la statistique agricole en Suède sont fournis par deux méthodes. Depuis 1865, les Sociétés agricoles des provinces donnent des chiffres directement reçus des cultivateurs, entre autres des renseignements sur la quantité de la semence ainsi que sur celle de la récolte. Cette méthode est la plus ancienne des deux, mais on n'en peut publier les résultats qu'après l'expiration d'une année au moins. A cause de cela, il a été introduit, depuis 1874, une autre méthode donnant des renseignements immédiatement après la fin de la récolte, bien qu'en chiffres approximatifs. Le calcul se fait de la manière suivante: la quantité ensemencée étant connue par les publications des Sociétés agricoles et les corrections nécessaires y ayant été apportées, on n'a besoin que de demander une appréciation des multiples des grains récoltés dans chaque bailliage (au nombre de 520). Ces chiffres approximatifs, multipliés par la quantité de la semence, donnent les chiffres de la récolte.

C'est par la combinaison des résultats de cette dernière méthode avec les rapports des préfets des provinces qu'on a pu dresser la présente relation — la trente-deuxième de la série.

La récolte de 1905, d'après les rapports des préfets, a été censée *presque au-dessus de la moyenne*. Des céréales d'hiver et des pommes de terre, la récolte a été très bonne, des autres céréales, en général, moyenne ou quelque peu au-dessus de la moyenne; la quantité du foin a été censée un peu au-dessous de la moyenne, mais la qualité en est bonne.

Le tableau 1 résume les multiples des grains divers par provinces: col. 2 froment d'hiver, col. 3 froment d'été, col. 4 seigle d'hiver, col. 5 seigle d'été, col. 6 orge, col. 7 avoine, col. 8 méteil, col. 9 pois, col. 10 fèves, col. 11 vesces, col. 12 sarrasin, col. 13 colza, col. 14 pommes de terre. Les autres colonnes (15—25) contiennent les appréciations sur la récolte du lin, du fourrage etc.

Le tableau 2 donne les quantités calculées de la récolte. Pour faciliter la comparaison, nous ajoutons aussi les moyennes des dix années précédentes:

	1905.	Moy. de 1895—1904.
	Hectolitres.	Hectolitres.
Froment (col. 2 et 3)	1,909,800	1,662,800
Seigle (col. 4 et 5)	8,881,500	8,006,000
Orge (col. 6)	4,778,900	4,925,100
Avoine (col. 7)	21,624,300	21,482,900
Méteil (col. 8)	3,761,000	3,456,800
Pois (col. 9)	401,100	414,000
Fèves (col. 10)	66,500	70,700
Vesces (col. 11)	192,200	225,800
Pommes de terre (col. 14)	26,366,200	18,970,400

Le tableau A contient, en proportion pour cent des grains récoltés, les relations entre la récolte de 1905 et la moyenne des années 1881—1900.

Les données sur le poids moyen des céréales récoltées sont comprises dans le tableau B. Voici le poids par hectolitre:

	1905.	Moy. de 1881—1900.
Froment d'hiver	78·8 kilogr.	78·1 kilogr.
Seigle d'hiver	73·3 »	72·6 »
Orge	64·8 »	63·4 »
Avoine	48·1 »	47·7 »
Méteil	57·4 »	55·8 »
Pois	79·6 »	79·0 »
Fèves	79·1 »	77·3 »
Vesces	74·5 »	74·6 »

Le poids total de tous les blés et légumineuses récoltés en 1905 a été de 2,418 millions de kilogr.; la moyenne de 1895—1904 représente 2,294 millions de kilogr. Le tableau C en donne des renseignements plus détaillés.

Tab. 1.

Sammandrag af kronolänsmännens

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14.														15.		16.		17.		18.	
L ä n.	Hvete.		Råg.		Korn.	Havre.	Blandad.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohve.	Raps.	Potatis.	Potatisens beskaffenhet.	Skörd af öfriga rotfrukter.	Skörd af lin och hampa.					
	Höst.	Vår.	Höst.	Vår.												Frö: Korn-tal.	Spånadsämne.				
																		K o r n t a l.			
1	Stockholms stad ¹⁾ . .	—	—	—	—	6:88	5:67	7:17	7:38	—	—	—	—	7:17	—	—	—	—	—		
2	Stockholms län . . .	7:92	6:59	8:17	5:20	6:48	6:70	6:27	6:87	6:30	5:57	—	—	8:61	I allmänhet god, men flerstädes angripen af röta.	Fullt medelmåttig.	2:8	Öfver medelmåttan.			
3	Uppsala län	8:17	6:09	8:01	—	6:82	6:28	6:45	6:64	7:46	4:94	—	—	9:37	Delvis angripen af torröta.	Medelmåttig.	2:0	God.			
4	Södermanlands län .	9:10	5:80	9:08	—	6:18	7:04	6:66	6:65	6:02	5:21	—	—	8:68	God. ²⁾	Nära medelmåttig.	2:5	Under medelmåttan.			
5	Östergötlands län . .	8:82	6:04	8:92	4:12	7:78	7:26	8:50	7:73	9:00	6:97	—	—	9:37	God, på några ställen rötskadad.	Öfver medelmåttan.	—	Nära medelmåttig.			
6	Jönköpings län . . .	6:73	4:39	7:31	5:60	5:37	6:45	5:63	5:45	—	4:22	—	—	8:18	Flerestädes angripen af torröta.	God.	3:3	Öfver medelmåttan.			
7	Kronobergs län . . .	5:52	5:17	6:41	4:83	4:73	6:64	5:09	3:94	—	—	—	—	8:70	Flerestädes angripen af torröta.	God.	2:5	Medelmåttig.			
8	Kalmar län	7:41	5:32	7:30	4:98	4:63	5:32	4:76	3:88	—	4:81	4:00	—	7:76	På de flesta ställen rötskadad.	Fullt medelmåttig.	3:0	Medelmåttig.			
9	Gotlands län	5:71	—	6:27	—	4:62	5:41	4:97	4:22	—	5:38	—	—	8:78	I allmänhet god, mångenstädes rötskadad.	God (äfvén af sockerbeter).	—	—			
10	Blekinge län	8:12	4:99	6:60	4:75	5:01	3:90	5:05	5:51	—	4:76	—	—	7:28	Mångenstädes angripen af röta.	Öfver medelmåttan (af sockerbeter god).	3:5	Nära god.			
11	Kristianstads län . .	9:84	7:68	7:79	5:54	7:73	7:43	7:68	5:28	6:88	4:96	3:72	—	8:25	I allmänhet god, på några ställen rötskadad.	Öfver medelmåttan (af sockerbeter nära god).	4:0	Medelmåttig.			
12	Malmöhus län . . .	11:00	8:57	9:59	5:50	10:27	10:10	10:32	7:78	7:85	7:24	4:50	—	9:56	God. ²⁾	Öfver medelmåttan (af sockerbeter nära god).	—	Medelmåttig.			
13	Hallands län	8:85	6:17	9:22	5:17	6:62	8:34	6:58	6:38	7:19	7:73	5:00	—	7:66	I allmänhet god, delvis rötskadad.	Fullt medelmåttig.	5:3	Medelmåttig.			
14	Göteborgs o. Bohus län	7:95	5:03	8:88	5:67	6:52	5:68	6:25	5:71	5:23	5:67	—	—	9:82	I de flesta distrikt mer eller mindre skadad af torröta.	Medelmåttig.	—	—			
15	Älfsborgs län	7:80	5:97	8:09	5:70	5:99	5:81	6:65	6:53	6:50	6:21	—	—	8:47	I flertalet distrikt delvis angripen af torröta.	Öfver medelmåttan.	3:5	Medelmåttig.			
16	Skaraborgs län . . .	8:03	5:92	8:13	4:29	5:64	5:73	5:57	6:32	4:50	5:49	—	—	8:14	I allmänhet god, men mångenstädes angripen af röta.	Fullt medelmåttig.	3:0	Medelmåttig.			
17	Värmlands län . . .	8:64	7:55	9:95	—	6:94	6:38	7:09	6:54	—	—	—	—	10:15	God, men visar å en del ställen benägenhet för torröta.	Öfver medelmåttan.	—	Medelmåttig.			
18	Örebro län	8:58	5:99	9:89	6:06	7:23	8:01	6:78	8:45	9:00	7:53	—	—	9:72	God, på några ställen rötskadad.	God.	2:0	Öfver medelmåttan.			
19	Västmanlands län . .	7:54	5:50	9:61	—	7:02	6:52	5:68	7:13	—	6:01	—	—	9:73	I allmänhet god. ²⁾	Fullt medelmåttig.	—	—			
20	Kopparbergs län . .	7:41	5:56	12:43	—	7:81	6:64	7:59	5:95	—	—	—	—	9:47	Utmärkt god.	Öfver medelmåttan.	—	Medelmåttig.			
21	Gäflleborgs län . . .	8:72	—	9:23	7:83	8:10	8:04	8:19	7:02	8:00	7:50	—	—	10:25	God. ²⁾	Fullt medelmåttig.	—	Öfver medelmåttan.			
22	Västernorrlands län .	—	—	9:01	5:39	8:02	7:91	7:93	6:36	—	—	—	—	7:69	God. ²⁾	Öfver medelmåttan.	—	Öfver medelmåttan.			
23	Jämtlands län	—	—	9:30	—	7:90	7:22	7:43	7:39	—	—	—	—	8:82	Mycket god.	Öfver medelmåttan.	—	—			
24	Västerbottens län . .	—	—	8:50	5:11	7:41	6:28	8:07	—	—	—	—	—	9:10	God. ²⁾	Öfver medelmåttan.	—	Medelmåttig.			
25	Norrbottens län . . .	—	—	11:05	—	7:41	7:47	—	—	—	—	—	—	10:37	God. ²⁾	Nästan medelmåttig.	—	—			
	Hela riket år 1905	8:99	6:18	8:40	5:25	7:38	6:63	8:09	6:67	5:76	5:76	4:12	—	8:75	I norra Sverige god, i det öfriga riket delvis rötskadad.	Öfver medelmåttan, af sockerbeter nära god.	3:3	Fullt medelmåttig.			
	» » » 1904	8:78	6:07	6:93	5:24	7:55	5:45	7:56	5:76	4:10	5:70	4:22	—	6:15							
	» » » 1903	9:31	6:60	8:03	5:49	7:72	6:81	8:29	6:32	6:91	6:78	4:25	—	7:74							
	» » » 1902	7:99	5:02	7:69	4:85	6:83	6:60	7:93	1:81	5:54	3:31	4:06	—	6:84							
	» » » 1901	7:57	6:00	7:25	5:20	6:90	6:10	7:02	4:42	5:72	4:88	5:13	—	5:50							
	» » » 1900	9:49	6:78	8:54	5:65	7:69	7:39	9:10	6:75	6:36	7:04	5:43	—	8:28							

¹⁾ Kornatalen för Stockholms stad äro beräknade efter de för kringliggande länsmansdistrikt angifna talen. — ²⁾ Röta förekommer, ehuru i ringa utsträckning. —

rapporter om skörden år 1905.

19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	
Höskörden		Halmafkastningen.		Sädestillgången.	Fodertillgången.	Bärgningsvädrets beskaffenhet.	
från odlad jord.	från naturlig äng.	Höstsädes-.	Vårsädes-.				
—	—	—	—	—	—	—	1
Betydligt under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Under medelmåttan.	Öfverskott af höstsäd.	Mycket otillräcklig.	Delvis mindre gynnsamt.	2
Under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Under medelmåttan.	Betydligt öfverskott af höstsäd.	Otillräcklig.	Gynnsamt.	3
Betydligt under medelmåttan.	Nästan medelmåttig.	Mycket god.	Nära medelmåttig.	Betydligt öfverskott af höstsäd.	Knapp.	I allmänhet gynnsamt.	4
Under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Lemnar betydligt öfverskott.	Ej fullt tillräcklig.	Gynnsamt utom för vårsäd.	5
Nästan medelmåttig.	Medelmåttig.	Mycket god.	Öfver medelmåttan.	Fullt tillräcklig.	Fullt tillräcklig.	Gynnsamt för hö och höstsäd, sedermera ogynnsamt.	6
Fullt medelmåttig.	Medelmåttig.	God.	Medelmåttig.	Brist af höstsäd, öfverskott af hafre.	Tillräcklig.	Någorlunda gynnsamt.	7
Under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Öfver medelmåttan.	Ringa.	Öfverskott af höstsäd.	Otillräcklig.	Ogynnsamt.	8
Under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Betydligt under medelmåttan.	Lemnar något öfverskott.	Knappast tillräcklig.	Mindre gynnsamt.	9
Nästan medelmåttig.	Medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	Ringa.	Otillräcklig af vårsäd.	Otillräcklig.	Ogynnsamt, i synnerhet för vårsäd.	10
Medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Öfverskott, synnerligast af höstsäd.	Endast för länets behof.	Ogynnsamt för vårsäden.	11
Under medelmåttan.	Medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	Under medelmåttan.	Betydligt öfverskott.	Ej fullt tillräcklig.	Gynnsamt utom för vårsäd.	12
Fullt medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	God.	Öfver medelmåttan.	Lemnar betydande öfverskott.	Fullt tillräcklig.	Gynnsamt.	13
Nära medelmåttig.	Medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Medelmåttig.	Lemnar öfverskott.	Endast för ortens behof.	Tämligen gynnsamt.	14
I det närmaste medelmåttig.	Medelmåttig.	Öfver medelmåttan.		Öfverskott af hafre.	Ej fullt tillräcklig.	I allmänhet gynnsamt.	15
Nära medelmåttig.	Nära medelmåttig.	God.	Öfver medelmåttan.	Lemnar betydande öfverskott.	Tillräcklig.	Gynnsamt utom för vårsäden.	16
Betydligt under medelmåttan.	Medelmåttig.	Riklig.	Öfver medelmåttan.	Fullt tillräcklig, af hafre öfverskott.	Af hö flerstädes otillräcklig, af halm öfverskott.	Godt.	17
Under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Riklig.	Fullt medelmåttig.	Lemnar öfverskott.	Otillräcklig.	Gynnsamt.	18
Betydligt under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	God.	Nära medelmåttig.	Öfverskott af höstsäd.	Mycket otillräcklig.	Godt.	19
Betydligt under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Ej fullt tillräcklig.	Otillräcklig.	I det hela gynnsamt.	20
Nästan medelmåttig.	Nära medelmåttig.	God.		Tillräcklig utom af höstsäd.	Tillräcklig.	Gynnsamt.	21
Fullt medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	Öfver medelmåttan.		Otillräcklig.	Tillräcklig.	Gynnsamt.	22
God.	Fullt medelmåttig.	God.		Otillräcklig, ehuru större än vanligt.	Tillräcklig.	Gynnsamt utom i Härjedalen.	23
Nära god.	Fullt medelmåttig.	Öfver medelmåttan.		Otillräcklig.	Fullt tillräcklig.	Delvis ogynnsamt.	24
Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Öfver medelmåttan.		Mycket otillräcklig.	Tillräcklig.	Gynnsamt.	25
Nära medelmåttig. ²⁾	Medelmåttig. ²⁾	Nära god. ²⁾	Medelmåttig. ²⁾	Något större än vanligt, synnerligast af höstsäd.	Tillräcklig i Norrland, ej fullt tillräcklig i södra och mellersta Sverige.	Gynnsamt för hö och höstsäd, delvis ogynnsamt för vårsäd.	

²⁾ Till beskaffenheten har foderskörden varit god af höet och i allmänhet äfven af halmen.

Tab. 2.

Beräknad skörd af säd och potatis år 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
L ä n.	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bo- hvete.	Raps.	Potatis.
	Höst.	Vår.	Höst.	Vår.									
	H e k t o l i t e r.												
Stockholms stad	—	—	—	—	100	600	100	100	—	—	—	—	2,800
Stockholms län	121,500	6,800	398,900	600	105,200	729,100	203,200	74,700	4,100	24,500	—	—	1,223,300
Uppsala län	138,900	3,600	319,200	—	236,000	413,200	259,800	52,400	2,700	4,000	—	—	799,600
Södermanlands län	155,300	3,500	394,100	—	62,300	936,700	174,400	35,600	600	21,100	—	—	710,800
Östergötlands län	159,200	9,500	714,700	1,400	278,000	1,047,500	982,800	54,600	700	39,400	—	—	1,278,100
Jönköpings län	5,500	3,400	391,000	38,300	50,800	1,338,400	20,000	500	—	500	—	—	1,248,700
Kronobergs län	200	1,800	278,500	18,900	128,900	1,017,100	2,100	400	—	grönf.	—	—	1,488,500
Kalmar län	59,700	11,700	615,600	9,000	191,700	821,600	13,400	10,800	—	5,600	100	—	1,218,400
Gottlands län	51,900	—	210,700	—	200,900	41,400	30,800	4,500	—	100	—	—	525,600
Blekinge län	26,300	3,100	250,300	20,400	44,500	254,900	21,600	2,500	—	16,200	—	—	1,238,200
Kristianstads län	109,000	2,600	651,700	28,800	272,200	956,100	433,300	13,400	1,200	7,000	800	—	2,573,100
Malmöhus län	604,500	22,100	691,200	1,700	1,174,200	1,523,000	1,286,500	21,400	700	9,900	100	—	2,391,300
Hallands län	41,400	18,000	474,100	11,400	74,200	1,239,700	69,200	3,000	11,400	7,200	200	—	754,300
Göteborgs och Bohus län . .	10,300	4,400	208,800	1,200	77,800	844,200	22,100	5,800	43,400	5,000	—	—	759,700
Älfsborgs län	13,300	15,500	512,400	16,200	18,200	2,167,400	14,600	5,700	400	1,600	—	—	1,622,100
Skaraborgs län	109,500	8,000	879,800	4,600	54,200	2,773,700	37,400	38,800	100	41,400	—	—	1,582,200
Värmlands län	10,900	800	612,000	—	16,200	1,604,800	5,700	7,200	—	grönf.	—	—	1,724,500
Örebro län	69,100	4,000	392,700	2,200	38,300	1,369,400	24,500	14,200	1,100	3,200	—	—	1,013,300
Västmanlands län	96,500	900	346,800	—	54,700	875,200	87,700	33,100	—	4,700	—	—	624,100
Kopparbergs län	4,700	1,300	248,500	—	46,300	831,700	16,500	3,800	—	grönf.	—	—	861,700
Gäflleborgs län	1,100	—	61,300	300	280,800	575,600	28,300	7,400	100	800	—	—	868,200
Västernorrlands län	—	—	31,900	500	443,100	180,500	14,100	1,200	—	grönf.	—	—	709,500
Jämtlands län	—	—	17,100	—	204,300	20,800	2,100	10,000	—	—	—	—	286,800
Västerbottens län	—	—	10,200	600	404,900	27,800	10,800	grönf.	—	grönf.	—	—	519,500
Norrbottens län	—	—	13,900	—	321,100	33,900	grönf.	—	—	—	—	—	341,900
Rikets skörd år 1905	1,788,800	121,000	8,725,400	156,100	4,778,900	21,624,300	3,761,000	401,100	66,500	192,200	1,200	—	26,366,200
» » » 1904	1,780,400	128,500	7,228,600	157,600	4,989,500	17,661,200	3,528,300	362,900	47,700	209,800	1,300	—	18,625,200
» » » 1903	1,813,600	141,100	8,405,700	143,800	5,163,600	22,193,700	3,808,800	431,600	83,700	253,000	1,200	—	22,757,600
» » » 1902	1,551,900	86,500	8,024,600	124,200	4,577,000	21,623,800	3,506,700	125,700	67,500	107,300	1,400	—	19,935,200
» » » 1901	1,414,900	103,900	7,659,800	129,800	4,710,700	20,076,500	3,044,700	323,300	69,300	193,700	2,000	—	16,306,100
» » » 1900	1,742,100	107,500	9,034,800	130,500	5,210,700	24,411,400	3,993,800	489,700	79,400	289,200	2,200	—	24,643,900
Medelskörd åren 1895—1904	1,559,700	103,100	7,881,900	124,100	4,925,100	21,482,900	3,456,800	414,000	70,700	225,800	1,900	3,300	18,970,400

Anm. Härjämte har af vicker i alla län och af åtskilliga andra sädesslag i flere län, synnerligast de norrländska, skördats grönfoder.